

Коли б ми врешті позбавились знеособлення! Вчила держава, перемагала держава, будувала держава. Коли б! Тоді ми прочитали б імена тих перемог, будов, відкриттів. Адже все рукотворне в цьому світі – справа конкретних людей. Одержимих, наполегливих, сильних. І знати їх – також справа честі. Одне з таких імен – ОЛЕГ ПАДАЛКА. Вчений, педагог, патріот.

Родовід його – славний. Тому цілком підсвідомо, але повсякчас керується одним – бути гідним своїх витоків, дідів-прадідів і, звичайно, батьків. Звідси така самодостатність і така рівноваженість.

Дідусь Іван – мамин батько, викладав у його рідному селі Горобіївці математику. Мав яскравий педагогічний талант, досконало володів тайнами найшанованішого шкільного предмета, майстерно передавав їх дітям. Був уособленням справжнього сільського інтелегента. Олегіві не довелося з ним спілкуватися. Поліг Іван Побідаш на фронті. Але ті, кого він навчав, отримали від нього таку життєву формулу істинності, такий алгоритм порядності, завдяки яким вони вже ніколи не могли стати заложниками обставин. Напевно, й те, що старше покоління Горобіївців зовсім абстраговано все-таки бачило в Олегіві від-світ Івана Пилиповича Побідаша, вплинуло на його долю. Мешканці тієї ж рідної Горобіївки в Сріблянському районі на Чернігівщині, де виростав, де відбувалися перші і головні побачення з дійсністю, встановили пам'ятник його другому дідусеві – Федоту Григоровичу Падалці, батькові його батька... Олег це ніколи не афішує. Такий характер. А дід же був у селі організатором, господарем, хазяїном. Ці якості безслідно не зникають, лише відточуються і стають яскравіші в наступних поколіннях. Головне, щоб не переривалась ниточка духовного зв'язку між ними.

У долі малого горобіївського хлопчика Олежика Падалки цим передавачем і оберегом, уособленням людських чеснот стала бабуся Євдокія, мати Івана, дружина шанованого всіма односельцями вчителя математики, вдова фронтовика. Сьогодні з висоти прожитого і вже власного досвіду спілкування з онуками Олег Семенович розуміє, що домінуючою унікальною особистістю бабусі Євдокії була любов, яка в кожній іпостасі робила її надзвичайною. Найбільше вражала Олега в бабусі любов до знань, до традицій. Вона тримала в пам'яті більше трьохсот віршів і могла в слухну хвилину зачитати потрібний. Знала безліч пісень. А в родині грали на багатьох інструментах, співали, відділяючи тим непосильну фізичну працю, нужденність побуту від високої душі. Бабусю надзвичайно вивичувала внутрішньо іпостась дружини вчителя. Шкода, що сьогодні дівчатка не мріють виїти замість вчителя. І причин на те дуже багато. В ті ж далекі роки це було предметом гордості. І Євдокія Іванівна, одружившись, намагалася разом зі своєю мамою перебрати на себе усі господарські турботи, аби тільки дорогому Іванові вистачало часу на читання, перевірку зошитів, підготовку до уроків. Адже він – вчитель. А вона безмежно кохала його. Сама ж бабуся Євдокія з молодості навчилася добре шити і в ті часи була в селі не менш шанованою і затребуваною людиною. До неї звертався в Горо-

біївці майже кожен. Приймала людину сердечно, намагалась задовольнити бажання і особливості. Сьогодні цій професії дали гучні найменування дизайнера, модельєра, а тоді вона просто розуміла, що дуже потрібна, людям бо готового одягу не продавали. А щоб вижити, ще тримала немале господарство, встигала погодувати, повичищати, підстелити, напоїти, обсапати, скопати, подоїти... А в душі – неповторність поезії, доречність моменту для вірша або час для цілої легенди-оповіді, та велика мрія, щоб донечка Вірочка пішла татовим шляхом, щоб також стала вчителькою. А вона зростає дуже допитливою, старанною і доброю. Материна мрія стає її власною метою. Тож закінчивши школу, вступає до Ніжинського учительського інституту, по закінченню якого повертається вчителювати в Горобіївку. Розумна, красива, інтелігентна і своя. Село від Віри Іванівни, звісно ж, в захопленні. Тому й пару чекати не довелося, втратив серце за нею достойний місцевий юнак, добився права на руку і серце. Молодих Падалок, Семена й Віру, об'єднувала не лише відданість рідному краю. Вони стали колегами-вчителями і все життя дали сім'ї вічне поруч, пліч-о-пліч. А первістком їхнім став Олег – дитина любові і безмежних сподівань.

Вдома зростав в атмосфері педради, постійного навчання. Бо мама вступила ще і на історичний факультет Харківського університету. Роки дошкільна для Олега асоціювалися з постійними маминими сесіями, підготовкою до них, проходами й зустрічами. А в той час уроки народної педагогіки надавала Олегіві бабуся. Під її опікою поглинав світ природи з його чіткими законами і взаємозв'язками. Бабуся володіла ними, як піаніст-віртуоз клавішами інструмента, підсилюючи увагу, занурюючи у спогад, розгортаючи краєвид. Поява сестрички Аллочка не ослабила міцного духовного контакту Олега з бабусею, вона з такою ж ніжністю продовжувала переливати в його свідомість вічність. З портретами, сюжетами, колізіями. Якось торкнулась Олегівого чола і тихо мовила: "Вихори в тебе такі ж, як на чубі Івана". І хлоп'яча свідомість розшифрувала: "Ти продовжувач високовольної лінії роду".

Ось мама закінчила історичний факультет Харківського університету і паралельно набула доброго педагогічного досвіду. Її творчому вчительському масштабу Горобіївська школа стала затісною. Батьки з сестричкою Аллою переїздили у велике село Озеряни Варвинського району. Там народжується Олегів брат Сергій. А Олег залишається з бабусею Євдокією в Горобіївці. Не тільки тому, щоб не було їй самотньо, хоча і тому. На нього відтоді покладалась більша ніж відповідальна місія. Щоденно з Горобіївки в Озеряни, а це 9 кілометрів, він несе молоко для брата. Тільки-но бабуся видоїть корову, зладнає Олегіві ношу, і він вирушає в путь. Тоді, в 1964 році, коли й за кукурудзяним хлібом стояли безкінечні черги, та лише за талоном можна було отримати кілограм манки для немовляти, Горобіївська корова, бабуся і надійний транспортувальник молока Олег дали можливість родині пережити нужду.

Кожну грудочку по шляху від Горобіївки до Озерян і від Озерян до Горобіївки вивчили напам'ять його ноги. Непогода не бралась до уваги. Єдине поняття – "треба" – керувало хлопчиною і залишилось життєвим кредо назавжди. Крізь призму часу гіркі моменти зсілися на дні пам'яті, а світлі і приємні від безмежного спілкування сам на сам з лугами, перелісками і глибокими далями живуть у серці завжди.

Школу закінчив вже в Озерянах. Про вибір шляху дискусій і бути не могло. Як батько Семен Федотович, як мама Віра Іванівна – лише в педагогіку. І першою сходинкою до професії стало для підлітка Олега Падалки Прилуцьке педучилище. На вибір вплинуло те, що добра слава линула про училище в окрузі, а вирішальною стала можливість жити в Прилуках у своєї тітки.

Училище вразило юнака. Рівень викладання, порядок, інтелектуально високі, багаті духовно викладачі. Котелевець Василь Іллч, Лоскутов Василь Миколайович, Ткаченко Василь Микитович. Багатьох з них він вважає взірцевими й сьогодні, хоча довелося близько співпрацювати з зірками педагогіки, і не лише України. А директор училища Яковенко Василь Іванович полюбив юнака мистецтвом

об'єднувати спільною справою, запалювати інтерес новизною. Олег в училищі активіст, відмінник, організатор. Але характер!.. Дідівські гени нуртують. Математик, інтелігент делікатний толерант по Івану Побідашу і борець за справедливість, революціонер, нестримний у відстоюванні правди по Федоту Падалці в одній особі призводять до складностей і перипетій.

Замість того щоб спокійно отримати диплом з відзнакою і їхати продовжувати навчання до інституту, Олег Падалка непримиренно відстоює право друга, юнака з неможливої родини, у протистоянні з прокурорським синком із самого Чернігова. Інцидент. І відзнаку скасовано. Направлення в школу на Сумщину. Чи жалкує? Нітрохи. Адже довів справжню вартість справжньої дружби. А крім того, отримав неповторну школу педагогічного становлення.

Васильківська школа в Лебединському районі за сьогоднішніми мірками виявилася б опорною. А що – сильною, з традиціями. Молодого вчителя праці педколектив зустрів увагою, щиро. А побачивши, який він беручий і відповідальний, довантажили фізикою, гуртками. Олег Семенович надихався довірою. Переплюнувало його душу бажання привнести в шкільний уклад своє, нове, свіже. Разом з учнями конструє стенди, влаштує цікаві виставки школярських поробок. З Лебединського району у Васильківську школу на уроки молодого вчителя привозять членів усього методоб'єднання вчителів праці. Олег Семенович вперше ставить власне педагогічне авторське завдання-проблему: "А чому б школа не дала своєму випускникові не лише атестат про знання, але й перший фах?".

Авторитет молодого вчителя росте. Колеги-педагоги сприймають його як рівного, а в багатьох питаннях дослухаються. Адже свіжий погляд, передова думка. Йому комфортно у Васильківській школі. Імпонує серцю живописна Сумщина. Хто зна, можливо з часом він перетворив би цю географічну назву на педагогічну Мекку. Можливо, їхали б до Олега Семеновича звідусіль переймати досвід. І пустив би він тут коріння, і був би щасливим. Та призов до армії розвертає життєву ситуацію на сто вісімдесят градусів. Юнак йде на службу, а демобілізувавшись, вирішує продовжити навчання. Зупинитися на досягнутому йому не дозволяє унікальний авторитет мами – вчитель-методиста, вчителя-наставника, улюбленого вчителя сотень школярів, і найголовніше – вчителя, що дає глибокі знання.

Радиться з татом, радиться з мамою, звіряє плани з чистими споминами про дідуся Івана Пилиповича, вчителя математики. Перемагає те, що глибоко в серці. Йде на фізат. У Київському педагогічному інституті його студентське життя відрізнялось від життя однокурсників, що прийшли після школи. Диплом педагога і володіння спеціальними знаннями, досвід викладацької роботи, армійський вишкіл та ще й певна різниця у віці одразу долучили юнака до студентського самоврядування, до профспілкового активу. А коли поширився рух студентських комендантів, кандидатуру Падалки визначили і працівники деканату, і захоплені дівчатка-однокурсниці, і юнаки зі студентських збірних з футболу, тенісу, шахів, до яких Олег входив як надійний боєць.

Комендантські будні, коли немає над загальом вікового підвищення, коли твоє слово має вагати багато, але не переважити параметрів товариських взаємин, не виявитись зверхнім або наказовим. Випробування волі. Випробування такту. Він не зірвався у прірву банальщини з високою натягнутого шлагата довірч. Пройшов ним стрункою і чітко, вникаючи в обставини, розбираючись в ситуаціях, заглиблюючись у чийсь проблеми, але його гуртожиток був затишним, чистим, без правопорушень, з цікавим дозвіллям і приємним відпочинком. І все паралельно, з серйозним навчанням на дуже серйозному факультеті. Старшокурсником Олега навіть запросили попрацювати помічником проректора з адміністративно-господарської роботи. Де лишень не доводилося бувати, з ким знайомитись і спілкуватись. Навіть заступник міністра народної освіти УРСР Віктор Пантелійович Шепотько

звернув увагу на розсудливого студента з економічним мисленням.

А тим часом студент пережив шаленство пристрасного захоплення дивовижною дівчиною з педфаку. Запала в душу інтелігентністю, зовнішнім аристократизмом, смаком і зачіскою, як у його мами. Танюша відповіла взаємністю. Склалася молода студентська сім'я.

Прекрасною випускникові, юному голові сімейства дають прекрасне направлення в Броварський район, дуже близько від Києва, ставка фізика в Заворичській середній школі. І можливо, тут розквітнув би його педагогічний талант. Своім професійним авторитетом мама – Віра Іванівна Падалка – підтримала сина-колегу, дала кілька цікавих настанов. Обіцяла відвідати і проаналізувати синові уроки. Вони розуміли одне одного з півслова. А іноді варто було і самого лише погляду, щоб отримати відповідь на тривогу чи проблему. І можливо, згодом перетворив би перспективний вчитель на педагогічну Мекку Заворичську школу. Та його величність випадок вирішив всі питання.

Педінституту було відведено територію та відкрито фінансування на спорудження спортивного комплексу. Проректор з адміністративно-господарської роботи, людина в літах, помічником у якого донедавна працював Олег Падалка, вів справу, скажімо, – розмірено. А майбутні вчителі не мали обладнаних приміщень для занять фізкультурою і спортом. За планом будова мала стати до ладу через п'ять років.

Досвідчений застміністра Шепотько шукав можливостей пришвидшити строки. Він добре розумів, що тут варто покластись на людський фактор, тому і звернувся до ректора Миколи Івановича Шкіля: "А придивіться-но до оцього хлопця, що помічником проректора працює. От його б зараз призначити на цю посаду. Я бачу, що в нього виїде. Він підніме будову, бо має хист. Це може розв'язати проблему. Призначте його на посаду проректора."

– Та ні, Вікторе Пантелійовичу, він для такої посади ще сирий, – засумнівався ректор.

– І все таки, – не здавався Шепотько, – Що ви втрачаєте? А я відчуваю, що йому це підсилу.

Микола Іванович не приймав спонтанних рішень. Але, обдумавши поради, пристав до пропозиції. В Київському педінституті з'явився зовсім молодий проректор. І результат не змусив себе чекати. Замість п'яти років, всього через один, спорткомплекс вже вводили в дію. Це був перший солідний атестат Олега про майстерність організатора, думачого і шукачого керівника з нестандартним мисленням, з економічним мисленням і психологічним, індивідуальним підходом до зайнятих певною справою людей.

Пізніше з Миколою Івановичем Шкілем вводив у дію Олег Семенович Падалка багато важливих об'єктів. Нині в Драгомановському університеті керівник нової генерації, європейських масштабів бачення Віктор Петрович Андрущенко. Він одразу оцінив Олега Падалку як сучасного лідера. Покладається на нього у прогностичних проблемах і перспективних проектах.

З посади проректора призначив на новий об'єм і вищий ступінь – першого проректора університету, який постійно росте, і не лише в гору і вшир, стінами та обладнанням. Він росте духовно та інтелектуально. А спрямовують це зростання нащадки істинних педагогічних династій. Олег Падалка – один з них. Людина вчинку, керований відвагою і водночас делікатністю, що живе по совісті без очікування на славу. Її сповна спізнав у попередніх поколіннях.

А синам Ігорю та Роману передав внутрішню потребу честі. І хоча в професійному вимірі вони сьогодні не займаються педагогікою, впевнений – кожен з них робить свою справу з честю. А серед їхніх дітей хтось неодмінно ще обере педагогічну стежку.

Ольга КОНОВАЛЕНКО,
головний редактор
тижневика "Освіта"

МИКОЛА КОТ: “НЕ ПРИЗВИЩЕ ЛЮДИНУ ПРИКРАШАЄ, А ЛЮДИНА – ПРИЗВИЩЕ”

Знайти в університеті людину, яка б не знала Миколу Кота, складно. Він вміє сказати добре слово другу, колезі, студенту. Кожна зустріч з ним – це свято і яскравий штрих до буднів, сповнених роботою.

У квітні Микола Кот святкує 70-річчя. Газета “Педагогічні кадри” не може оминати ювілей одного з найзавзятіших і вірних дописувачів університетської багатотражки. Вже більше ніж сорок років Микола Захарович пише цікаві і творчі статті в наш часопис.

– Миколо Захаровичу, розкажіть, будь ласка, як Ви потрапили в Драгоманівський університет?

– Після закінчення Жукинської середньої школи вступив до Київського культосвітнього училища. За направленням комсомолу мав навчатися на хоровому відділенні. Та коли склав всі екзамени на “відмінно” і лише один на “добре”, склалась дивна ситуація: мене не хотіли зараховувати. Тому через певний час вступив на відділ духових інструментів. Отримавши диплом, рік працював у Києво-Святошинському районному відділі культури Київської області. У цей час для галузі культури виділяли вкрай мало грошей, мені і довелося піти працювати на завод. Вступив на вечірнє відділення Київського державного інституту культури і мистецтв імені О. Є. Корнійчука на бібліотечний відділ. Розуміючи, що потрібна фундаментальна освіта, через рік вступив ще до одного вишу – Київського державного педагогічного інституту імені М. Горького (нині НПУ імені М. П. Драгоманова) на стаціонар дефектологічного факультету. Почав отримувати стипендію у розмірі 40 крб. Але у 27 років мене викликали на службу в армії. Повернувшись через два роки, поновився в інституті.

– І відтоді повністю “поріднились” з університетом?

– Так. Повернувшись з армії, повністю занурився в навчання на дефектологічному факультеті. Брав активну участь у художній самодіяльності, став дописувачем університетської газети “Педагогічні кадри”. У мене було захоплення фотографувати, тому багато світлин розміщувалися у цьому часописі. З часом мені запропонували очолити кінофотолабораторію. Пропрацювавши чотири роки, став завідувачем лабораторії технічних засобів, брав активну участь у будівництві гуртожитків, спортивного корпусу та ін. Згодом пройшов за конкурсом на кафедру олігофренопедагогіки дефектологічного факультету на посаду асистента. З часом успішно захистив кандидатську дисертацію з проблеми підготовки вчителя професійно-трудового навчання для допоміжних шкіл під керівництвом академіка Віктора Синьова. Нещодавно випустив навчальний посібник “Теорія і методика виховної роботи”. До речі, вечірній факультет теж пізніше закінчив.

– Як же місто для Вас близьке за духом?

– Для мене кілька міст є близькими. Звичайно, це Київ, який сподобався ще під час шкільних екскурсій, коли ми приїжджали в столицю. А також Одеса і Львів. Пам'ятаю, як я мріяв відвідати Одесу, тому напросився поїхати і зробити фоторепортаж студентської практики. Таким чином у 1972 р. вперше побував в Одесі. Назву також Чернігів і Харків. Дуже гарні і вражаючі міста.

– Як пісня для вас найбільше значить?

– Безперечно, це пісня “Рідна мати моя”. Зі шкільної лави вона для мене багато що означала.

– Чим Ви сьогодні займаєтесь, окрім викладання?

– У профкомі викладачів відповідаю за культурно-мистецький напрям. Проводимо екскурсії Україною. Зараз, на жаль, через фінансову кризу екскурсій стало менше, але восени чи весною обов'язково виїжджаємо. Зі студентських часів брав активну участь у раді ветеранів. Я був їхнім постійним супутником. Вони мене вважали “бойовим другом”, і я до сих пір беру участь у їх раді. Важливу роль для мене відіграє газета “Педагогічні кадри”, до якої регулярно пишу статті.

– Вас знають як енергійну людину. Поділіться, будь ласка, рецептом завзятості.

– Я виріс на Десні. І вся та енергія природи і річки жевріє у мені все життя. Коли дуже втомлююся на роботі, то їду на малу батьківщину. Там буквально за кілька годин стає краще, відновлюються сили. Чисте повітря, мальовнича природа і співи. Пісенна творчість місцевих мешканців з дитинства мене вражала, зостав під мелодію українських пісень, які залишилися в наших серцях назавжди. Це була неймовірна краса, яка дала мені заряд на все життя. Також на мене суттєво вплинула одухотворена атмосфера Києво-Печерської Лаври, де я провів чотири роки свого життя, навчаючись у культосвітньому училищі.

– Миколо Захаровичу, розкажіть, як ви познайомились з дружиною?

– Повернувшись з армії, я оселився у гуртожитку на вул. Гоголівській. Кімнати були переповненими, та жили дружно. Якось була моя черга прибирати, і, зібравши білизну, я спустився у підвал до працівниці гуртожитку. Але там були лише три дівчинки. Я їм залишив білизну і попросив зайти в кімнату і повідомити, коли повернеться працівниця. У кімнату, якось забувши про речі, сів обідати, аж тут вбігає дівчина і нагадує мені. Зрозумів, що вона мені подобається. Одного разу зустрів її в коридорі і запросив у кіно, а вона нічого не відповіла. Наступного разу знов запрошую, а вона сказала, що запитає дозволу в матері. Через кілька днів знов її зустрічаю і запитую “Що мама відповіла?”. “Мама дозволила”, – відповідає. Тоді я її вже остаточно запросив в кіно, і ми з Наталею до сих пір разом. Дружина захистила кандидатську і працює нині доцентом в Інституті розвитку дитини НПУ імені М. П. Драгоманова. У 1974 р. в нас народилась донька, а через п'ять років народився син. Донька навчалась на природничо-географічному факультеті нашого університету і зараз працює в туристичному бізнесі, син – майор СБУ. Крім того, зростає онук – Назарій Кот. Йому три роки.

– Які ваші плани на найближчий час?

– У посібнику, який я нещодавно випустив, описана теорія виховання, ще маю бажання написати практичні поради, методичні рекомендації до курсу “Теорія і методика виховної роботи”. Також обов'язковою для мене є активна участь у громадському житті університету. Ще хочеться побачити світ, як люди живуть в інших країнах, а також мрію побачити дорослим онука Назара.

– Ваші побажання читачам.

– Душею і серцем тягніться до студентства.

– Дякуємо за інтерв'ю.

Спілкувався
Сергій РУСАКОВ
Фото Наталії ГРЕСЬКО

Науково-практична конференція

“Молодь в умовах нової соціальної перспективи”

Саме під такою назвою відбулася XIV Міжнародна науково-практична конференція 20-21 березня у м. Києві. Це авторський проект молодіжного об'єднання “Євроклуб”, незмінним очільником якого виступає доктор соціологічних наук **О. М. Дікова-Фаворська**. Організаторами конференції виступили “Євроклуб” та Інститут соціології, психології та управління НПУ імені М. П. Драгоманова. На адресу оргкомітету надійшло понад 200 робіт, з яких рекомендовано до друку та видано в збірці наукових праць 127. Соціологи з України, Білорусі, Росії, Німеччини, Індії, Південної Африки представили своє бачення проблем, що були запропоновані для обговорення.

На пленарному засіданні виступили як провідні вчені-соціологи: **В. Б. Євтух, О. М. Балакірєва, Н. В. Коваліско, Г. П. Мозгова, Вальтер Шпехт, О. М. Дікова-Фаворська**, так і молоді науковці: **О. О. Стрельник, І. С. Нечитайло, О. В. Хижняк, Пінар Керібар**.

З привітальним словом виступила радник Представництва Європейського Союзу з питань преси та інформації **Вікторія Давидова**, яка розкрила підхід європейських інститутів до забезпечення рівних можливостей громадян.

Відкрив роботу конференції **Б. І. Андрусишин** – доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, проректор з навчально-методичної роботи НПУ імені М. П. Драгоманова. Він привітав учасників конференції та наголосив на тому, що молодь потребує уваги соціологів, психологів та соціальних працівників, адже саме вона має забезпечити підтримку управлінських рішень та стати підґрунтям в розробці ефективної молодіжної політики.

Робота конференції відбувалась у творчій та демократичній атмосфері, що сприяло конструктивному пошуку відповідей на актуальні проблеми сучасної молоді.

Д. М. Дікова-Фаворська,
кандидат соціологічних наук

Добра справа

“ДИТИНСТВО: КРОК У МАЙБУТНЄ”

Упродовж березня-квітня 2012 року студенти Інституту розвитку дитини НПУ імені М. П. Драгоманова взяли активну участь у **Всеукраїнській благодійній акції “Дитинство: крок у майбутнє”**. Як відомо, сіяти зерно добра – головне покликання педагога. Результати проведення акції засвідчили, що студенти ІРД мають велике добре серце – серце добродійне!

Мета акції – привернути увагу молоді до реалій життя дітей у складних умовах сьогодення, активізувати громадянську позицію українського студентства, сприяти задоволенню духовних потреб дітей, які позбавлені батьківського піклування, дітей-інвалідів та дітей з неблагополучних, багатодітних та малозабезпечених сімей, запалити серця громадян України вогником Любові, навчитися бути небайдужими до проблем обездолених дітей, подарувати увагу та тепло дітям, слугувати гідним для наслідування прикладом іншим людям, які прагнуть творити добро.

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

ГАЗЕТА "Педагогічні кадри" продовжує тему соціальних мереж та їх взаємодію з педагогікою і вихованням. Протягом минулого року ми підіймали її в матеріалах "В контакте без контакту" Єгора Кучеренка (№ 10, грудень 2011 р.), "Студенти, викладачі та соціальні мережі" Олександра Козинця (№ 4, квітень 2011 р.), "Троянський кінь соціальної мережі" Сергія Русакова (№ 1, січень 2011 р.).

Сьогодні публікуємо серію інтерв'ю Сергія Русакова з викладачами нашої університету. Ми прагнули дізнатись, як вони використовують соціальні мережі, чи листуються зі студентами і як вони ставляться до них взагалі.

Якщо у вас є роздуми на тему соціальних мереж і ви хочете ними поділитися – запрошуємо вас на сторінку нашого видання.

Володимир Бех, професор, перший проректор

"ГАРНА МОЖЛИВІСТЬ ПОЧУТИ СТУДЕНТА"

– Як давно ви зареєстровані в соціальній мережі?

– Одразу, як отримав розповсюдження в Україні "ВКонтакте". Спочатку обережно ставився до соціальних мереж, оскільки вони оприлюднюють багато інформації. Але потім, спілкуючись з молоддю, зрозумів, що це гарна можливість почути студента, розповісти, якою справою займаєшся, що бачив, де був, які роботи написав. Персональний сайт нібито потужніший для того, щоб представити особистість в Інтернеті, але соцмережа більш динамічна. Якщо мені потрібно когось знайти чи поспілкуватись з кимось – головне, щоб ця людина була в "онлайн", і за лічені секунди вже встановлено зв'язок.

– Тобто вас зацікавила мобільність, оперативність, доступність...

– Так. Також я б додав, що це гарна іміджова річ. Якщо студенти хочуть з тобою спілкуватися, вони тобі довіряють,

можуть на рівні звернутися до тебе, то це дуже зручно.

– Ви спілкуєтесь зі студентами "ВКонтакте"?

– Так. Якщо є можливість привітати з днем народження, коли висвічується нагадування. Інколи студенти ставлять запитання майже про всі складові нашого драгомановського життя.

– Ви особисто ведете сторінку?

– Сторінку у соціальній мережі я веду самостійно. Якщо з сайтом мені допомагають, бо потрібно працює перевести в pdf-формат і завантажити їх, то "ВКонтакте" – особисто. Це як мобільний телефон, лише побудований на інших принципах.

– Але ж це скорочує певну дистанцію між студентом і викладачем з погляду класичної педагогіки. Постає, наприклад, питання субординації.

– Знаєте, я така людина, у якої немає проблем у спілкуванні. По-перше, я не дозволяю собі "фамільярничати" зі студентами. По-друге, якщо є якась "революційна" пропозиція, то одразу викидаю в спам. І більше її немає.

– Як ви ще використовуєте соцмережі?

– Все ж ставлюсь до них обережно. З одного боку, вони роблять добру справу стосовно презентації у віртуальному просторі. Ти стаєш доступний будь-якому користувачу. Якщо, наприклад, взяти Skype, то я спокійно спілкуюся з викладачами з інших країн. Дві клавіші натиснув – і я, наприклад, уже розмовляю з нашим представником у Китаї. Також мене часто саме у соцмережах знаходять друзі, з якими колись спілкувався у Москві, Софії, інших містах. Але не варто цим захоплюватись. Вважаю, що якщо вже зареєстрований "ВКонтакте", то цього достатньо. Є внутрішнє відчуття неспокою. Через такі мережі можуть проникнути в твої картки, мобільний телефон, і це насторожує. Наприклад, до сайту "Однокласники" ставлюсь обережно і на всі пропозиції не відповідаю. Друзі хай вибачають. Якщо хочуть мене знайти, то краще електронною поштою та на особистому сайті.

"СПІЛКУВАННЯ НІКОЛИ НЕ БУВАЄ БАГАТО"

– Ірино Віталіївно, ви лише нещодавно зареєструвались в соціальній мережі. Що спонукало вас до цього?

– Учасником соціальних мереж я є з березня 2011 р. Термін досить незначний. Зареєструвалася у "Фейсбуці" та "ВКонтакте". Все вийшло спонтанно і особисто мною не планувалося. На пошту надійшло якесь запрошення, я клікнула раз-другий, а далі – я зареєструвалася у ФБ. А у ВК змушена була це зробити, оскільки не могла без сторонньої допомоги входити в групу театру "Вавилон". Все дуже і дуже банально. Зареєструвавшись, зрозуміла, що це має ряд своїх переваг. По-перше, це щось зовсім нове і незвідане. Просто цікаво. По-друге, це нові можливості, які треба навчитися з розумом використовувати. По-третє, це форма дууже своєрідного, але симпатичного спілкування. Про недоліки поки що говорити не хочеться. Вони є, але з ними боротися дуже просто – не заходити в соціальні мережі. Та й годі.

– У вас в "друзях" є студенти. Чи спілкуєтесь з ними в онлайн? І як ставитесь до такого рівня спілкування?

– Я не хочу брати це слово в лапки. Так, друзі є. Як "ВКонтакте", так і у "Фейсбуці". До речі, деякі з них зареєструвалися в ФБ за моєю порадою і не шкодують про це.

Спілкуюся в онлайн. Зрозуміло, що коло такого спілкування, якщо йдеться про регу-

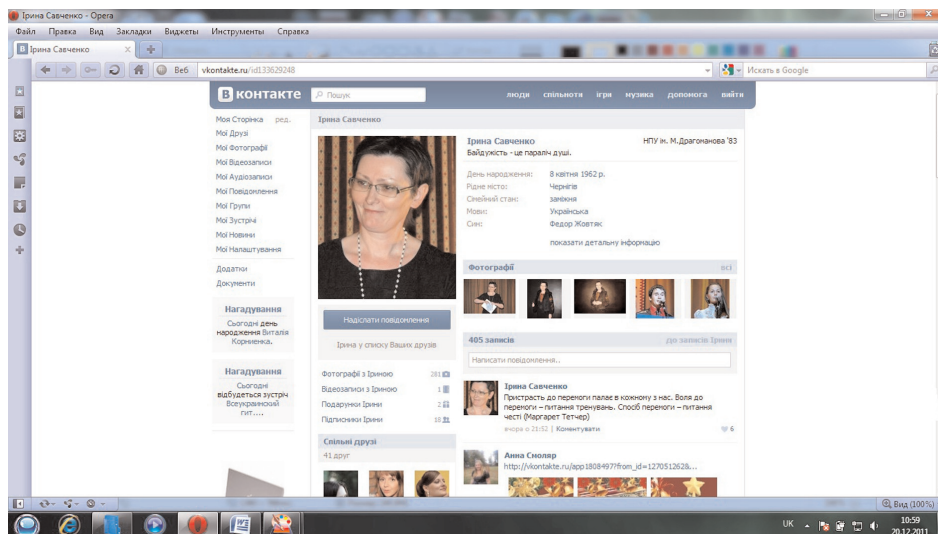
лярність, обмежене – 6-7 дописувачів. Але й з іншими обмінюємося коментарями та посиланнями. Ставлюся до цього абсолютно нормально. Онлайн-спілкування дозволяє максимально швидко обмінюватися інформацією. Окрім цього, таке спілкування стає до певної межі (а її завжди, цю межу, навіть при особистому спілкуванні, визначає старший!) неформальним і невимушеним. Залишається повага, але зникає офіційність. Мій співрозмовник у онлайнівському режимі може мені сказати про себе чи свої проблеми те, що ніколи не сказав би вічна-віч. До мене звертаються за порадою, пишуть про свої успіхи чи невдачі, просто діляться думками. Спілкування ніколи не буває багато, особливо якщо йдеться про нашу професію.

– У соцмережі розміщується й особиста інформація. Чи не боїтесь її оприлюднювати перед великою віртуальною аудиторією?

– Я не оприлюднюю інформацію, якої соромлюся або яка б могла бути використана проти мене. Це якщо йдеться про фото. Все, що пишу у коментарях, можу повторити будь-де і будь-коли. Адже пишу тільки те, за що не соромно і у що вірю. В цілому, я людина достатньо відкрита для загалу. Вважаю, що це одна із професійних рис і професією зумовлена.

Ірина Савченко, доцент, директор Центру культури і мистецтв

"ВАЖКО ЛИШАТИСЯ ЛЮДИНОЮ У ФУТЛЯРІ"

– Ольго Олексіївно, як давно ви зареєстровані в соціальній мережі? І що вас спонукало до цього?

– Я зареєструвалася кілька років тому, але лише останні два роки є активним користувачем. Стимулювала участь у міжнародних конференціях та літніх школах, що збільшує кількість контактів та породжує необхідність поширювати інформацію стосовно різних заходів.

– У вас у "друзях" є студенти. Чи спілкуєтесь з ними в онлайн і як ви ставитесь до такого спілкування?

– Спілкування зі студентами "ВКонтакте" – одна з головних причин "укорінення" викладачів у цю соціальну мережу. Насамперед, через зручність та швидкість передачі інформації: як навчальної, так і загальнокультурної (стосовно заходів наукових, мистецьких). Навчальну інформацію для групи можна "вивісити" в "статус", у "нотатках" – питання до семінару чи заліку, або ж оцінки з предмету, не чекаючи їх оголошення на занятті, створити групу з окремого предмету. Консультувати онлайн стосовно курсових чи дипломних також зручно. На якісь додаткові події (лекції зарубіжних лекторів, кінолекторії) найзручніше запросити через "Зустрічі" у соцмережі. Тому таке спілкування, насамперед, оперативне й суттєво полегшує життя і мені, і студентам... у ряді аспектів.

– Чи траплялися якісь прецеденти, що виходили з ряду традиційного спілкування "викладач – студент"? Якщо так, то як ви реагували?

– Дивлячись, наскільки вузько трактувати межі подібного спілкування... Я вважаю, що сама специфіка моєї спеціальності полягає у тому, щоб неформальне зацікавлене спілкування, обговорення болючих екзистенційних тем, обмін "позапрограмною" інформацією наукового чи мистецького характеру стали цілком нормальними, а без

цього академічна комунікація є просто неповною: "завдання дав – завдання отримав". Тому й "неформально" спілкуюся, вітаю зі святами і приймаю вітання, іноді коментую фото і відповідаю на коментарі. А "лізти в душу" одне одному ні я, ні студенти ніколи не намагалися.

– Раніше в Європі викладачі жили в університетському містечку і молодь у будь-яку мить могла звернутись до викладача. Виходить, що соціальні мережі дають нам цю можливість сьогодні. Але це децю суперечить традиційній педагогіці...

– Я сама свого часу жила у подібній системі, бо Кембріджський університет до сьогоднішнього дня за цією системою працює і індивідуальна робота викладача зі студентом відбувається в режимі супервізії: викладач має години консультацій у себе в коледжі (а не на кафедрі), і студент може прийти детально поговорити не лише про свою роботу, але й про свої проекти чи проблеми, більш або менш академічні... Оскільки ми живемо в мегаполісі і такої можливості у нас немає (і сам статус індивідуальної роботи, будемо щирими, не визначений чітко) – то "ВКонтакте" надає саме таку можливість...

– У соціальній мережі крім студентів ви ж ще спілкуєтесь зі своїми друзями, знайомими. Чи не заважає тоді "дружба" зі студентами особистому спілкуванню? Наприклад, не всі фотографії можна розмістити.

– Завдяки мережі ми живемо у культурі суспільної відкритості, тому нині важко лишатися чеховським вчителем – "людиною у футлярі". Все одно про людину знатимуть більше, ніж те, що вкладається у рамки якогось там уявного "образу педагога". Мені по-людськи приємно бачити осмислені коментарі до фото, хай навіть і дуже неформальних, а от нова схема мікроблогу все ж спонукає до стриманості і змушує не всі стихійні настрої виливати "ВКонтакте", особливо негативні, пов'язані з роздратуванням. Хай краще мікроблог буде джерелом корисної інформації для студентів і тільки!

Ольга Кирилова, доцент кафедри культурології

Слово головного редактора

Краще і частіше

9 квітня на ректораті заслуховувалось питання стосовно видавнично-редакційної діяльності в університеті і газети "Педагогічні кадри" зокрема.

Ректорат високо оцінив роботу університетського часопису. Говорилось про те, що газета стала більш адекватно відповідати сьогоднішнім запитам колективу. Інформація, що висвітлюється в газеті, стала більш доступною і різноманітнішою. Редакція газети у свою чергу висловлює подяку всім, хто підтримує нас. Ми цінуємо кожну думку і пропозицію, яка до нас надходить. Творення газети є процесом постійним і безперервним – відвідування заходів, збір інформації, написання і редагування статей, професійна верстка, якісний друк.

Приємно знати, що університет має потребу в газеті і зацікавлений в її розвитку. Ректор університету академік Віктор Андрущенко висловив ініціативу, щоб університетська багатотиражка стала виходити двічі на місяць. Це потребує з нашого боку створення іншої організації процесу створення газети, над чим ми починаємо працювати. Крім того, це змінить смислові акценти в газеті, адже ми зможемо подавати інформацію більш своєчасно і більше орієнтуватись на анонси конференцій, культурно-мистецьких заходів тощо. Сподіваємось, що вже в новий навчальний рік ми увійдемо з новим принципом роботи.

Також уже у травні стане відомо, хто став цьогорічним переможцем конкурсу "Дитком пера". Призовий фонд конкурсу є одним з найбільших в університетських заходах, тому до нього звернена велика увага і покладаються великі сподівання як від ректорату, так і від редакції газети. Уже скоро члени журі визначаться з найкращими, на їхню думку, матеріалами в газеті за цей навчальний рік. У склад журі, нагадую, увійшли Григорій Волинка, Володимир Погребенник, Ірина Савченко, Людмила Кух, Микола Давидюк, Сергій Русаков. Саме від них залежить, хто ж отримає матеріальну винагороду. Крім того, переможці конкурсу отримають грамоти на урочистому засіданні Вченої ради університету наприкінці року.

Творімо газету разом!

**З повагою,
Сергій РУСАКОВ**

ФОТО-ФАРТ

Нещодавно в університеті пройшов фестиваль-конкурс аматорського мистецтва "Фарт", у рамках якого відбувся конкурс фоторобіт, найцікавіші з яких публікуємо в газеті. Більше світлин можна переглянути за адресою: <http://vk.com/club35409008>

Олена Обух "Краса і ніжність"

Маргарита Боришовець "Magic Winter"

Вікторія Тищук "Мій спокій"

Марина Сороколіт "Віддзеркалення"

Освітнянський пантеон

ПІШОВ У ВІЧНІСТЬ ФРОНТОВИК

НЕЩОДАВНО, у березні 2012 р., на 91-му році життя пішов у небуття **ВАСИЛЬ ПАВЛОВИЧ РОКИТКО**. Перестало битися серце ветерана війни і праці, доцента кафедри політичної економії (економічної теорії) Київського державного педагогічного інституту

імені О. М. Горького (нині НПУ імені М. П. Драгоманова), де він працював та навчався в аспірантурі з 1952 р. і до виходу на пенсію.

Народився Василь Павлович 2 лютого 1922 р. в с. Приборськ Іванківського району Київської області. Після закінчення середньої школи в 1939 р. навчався в Черкаському педагогічному інституті на фізико-математичному факультеті. У 1940 р. добровільно з другого курсу вступив до Балканського училища зенітної артилерії, яке достроково закінчив у 1941 р. з присвоєнням звання "лейтенант".

З жовтня 1941 р. по 1945 р. брав участь у Великій Вітчизняній війни. Перебуваючи на

фронті у діючій армії, обіймав посади командира взводу, командира мінометної та гаубичної батарей, заступника командира полку з артилерії, командира окремого зенітно-артилерійського дивізіону. В. П. Рокитко воював на Південному, Калінінському, Західному, Другому Білоруському, Першому та Другому Прибалтійських фронтах. Війну закінчив у 1945 р. на березі Балтійського моря після взяття м. Кенігсберг у званні "майор". Був двічі поранений.

Після демобілізації в 1945 р. став студентом юридичного факультету Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка. У 1951–1952 рр. працював у Вищій партійній школі при ЦК КП України викладачем політичної економії. Згодом навчався в аспірантурі Київського педагогічного інституту імені О. М. Горького.

Після закінчення аспірантури і до виходу на пенсію працював у цьому ж інституті. У 1958 р. захистив дисертацію і одержав науковий ступінь кандидата економічних наук, а у 1960 р. йому було присвоєно звання доцента.

Мав 35 наукових праць. Проводив велику громадсько-політичну роботу. Був співавто-

ром у підготовці матеріалів для багатотомного видання історії міст та сіл України, постійним лектором Київського обкому партії, брав участь у проведенні навчально-методичних семінарів та конференцій учителів, господарського активу.

Нагороджений орденами "Червоної зірки", "Великої Вітчизняної війни I ступеня", "Богдана Хмельницького" та багатьма медалями, в т.ч. "За взяття Кенігсберга". Мав відзнаку "Відмінник народної освіти".

Пішов у вічність фронтовик, захисник Вітчизни, ветеран праці, невтомний вихователь студентської молоді, учасник підготовки вітчизняних кадрів, соціально активна, чуйна і добра людина.

Вічного спокою Вам, дорогий Василю Павловичу. Ви назавжди залишитесь у нашій пам'яті.

**Із співчуттям,
ректорат, рада ветеранів війни і праці,
профкоми викладачів і
співробітників та студентів,
колектив кафедри економічної теорії,
колеги, друзі**

Гордість університету

СВІТ ЗДІЙСНЕНИХ МРІЙ

Нещодавно в одній з телепередач відомий український психолог-тренер сказав наступне: "Ми живемо в світі з д і й с н е н и х м р і й". Цю думку він аргументував тим, що всі сучасні здобутки є втіленням мрій і фантазії наших попередників. Стів Джобс, наприклад, мріяв про те, щоб його комп'ютерна фірма була популярною, тому, докладаючи усі зусилля, досяг цього.

Навесні цього року здійснилася мрія **Надії Каламеєць**. У січневому номері газети "ПК" були розміщені її авторські роботи і текст, де Надія розповідає про бажання ілюструвати книжки. Вже навесні вийшла книжка поезій "Шоколадні вірші про кохання", де особливу роль відіграють саме роботи нашої талановитої випускниці. Вітаємо Надію із втіленням мрії! Віримо, що це лише перший крок у її становленні як художниці. Обіцяємо стежити і повідомляти читачів газети про нові звершення художниці.